

„A w szufladzie łyżki śpią...”

**czyli o wykorzystaniu sztuców
w codziennych zabawach
o charakterze terapeutycznym**

Dziś zaglądamy do szuflady, a tam...tyle łyżek, łyżeczek, widelców i noży! Hmm... wszystkie jeszcze śpią? No nie, czas na naukę i zabawę! No to do roboty!

Zastanawiacie się czy sztucce są dla dziecka ciekawym materiałem zadaniowym? Tak! Dzięki odrobinie kreatywności możemy te przedmioty ożywić i uczynić je bardzo atrakcyjnymi! No to do roboty!

Podane ćwiczenia są pewnego rodzaju inspiracją, ponieważ na sztucach możemy wykonywać wiele ciekawych ćwiczeń o różnym poziomie trudności. Wszystko zależy od tego, co posiadacie w swojej szufladzie i od pomysłów, które przyjdą Wam do głowy. Pozornie nudny materiał zadaniowy może stać się prawdziwą frajdą!

1. Kategoryzacja

Co nam potrzeba? Organizery na sztućce, łyżki, noże, widelce, łyżeczki

Przebieg ćwiczenia: dajemy dziecku zbiór nieuporządkowanych sztućców i organizery. Wrzucamy do niego po minimum dwie sztuki z każdego rodzaju sztućców, prosimy dziecko, aby dopasowało pozostałe, biorąc jeden i pytając: *Gdzie taki pasuje? Daj.*

Opis zadania: to ćwiczenie można wykonywać codziennie podczas wyciągania sztućców ze zmywarki, wówczas bawimy się w porządkowanie łyżek do swojego domku. Ćwiczenie kategoryzacji jest zadaniem prawopółkulowym.

3. Ćwiczenie umiejętności stosowania liczebników porządkowych

Co nam potrzeba? 4 noże i organizer na sztućce

Przebieg ćwiczenia: dziecko układa po kolei (od lewej do prawej sztućce) i liczy: *Jeden, dwa, trzy, cztery*. Gdy kategoryzacja jest już zdecydowanie nudna i za łatwa, aranżujemy zabawę *Skoki do wody* lub *Kolejka do sklepu*. Prosimy dziecko aby wrzucało sztućce po kolei posługując się przy tym liczebnikami porządkowymi. Czytającemu dziecku dajemy na samym początku etykiety z liczebnikami porządkowymi, prosimy o podpisanie noży, dzieciom jeszcze nieczytającym mówimy: *Skacze pierwszy nóż, drugi itd.*

Opis zadania: to ćwiczenie językowe mające na celu usprawnienie umiejętności posługiwania się liczebnikami w aspekcie porządkowym.

3. Obroty w przestrzeni

Co nam potrzeba? 7 łyżeczek (może być mniejsza ilość i inny rodzaj sztućców), serwetka

Przebieg ćwiczenia: układamy przed dzieckiem takie same sztućce ułożone w różny sposób. Na serwetce kładziemy wzór, prosimy, aby dziecko odnalazło tak samo ułożoną łyżeczkę.

Opis zadania: Celem tego ćwiczenia jest dostrzeżenie przez dziecko relacji pomiędzy prezentowanymi przedmiotami. Zadanie to należy do grupy ćwiczeń lewopółkulowych, ponieważ wymagana jest analiza wzrokowa i dokonanie obrotu danego przedmiotu. Modyfikując to zadanie możemy zaproponować dziecku aby obracało łyżeczką położoną na serwetce zgodnie z zaprezentowanym układem. Wówczas lepiej będzie łyżeczkę do manipulowania (tutaj chodzi o tę na serwetce) ułożyć z prawej strony, aby odczytywanie wzoru odbywało się zgodnie z kierunkiem czytania lub u dołu.

4. Kontynuowanie szeregu

Co nam potrzeba? Kilka serwetek, w tym przypadku 10 widelczyków (lub innych sztućców).

Przebieg ćwiczenia: układamy przed dzieckiem serwetki i kolejno na nich: na pierwszej jeden widelec, na drugiej dwa widelce, pytamy: *Co dalej?* Pokazując na kolejną serwetkę. Prosimy o dokończenie szeregu.

Opis zadania: w tym zadaniu celem jest dostrzeżenie reguły, tutaj jest nią akurat wzrastająca ilość elementów. Sztućce możemy ułożyć stosując dowolną, inną regułę. Na przykład: malejąca ilość elementów, obracanie o 45 stopni, przesuwanie z lewej na prawą i in. Po zakończonym zadaniu możemy poprosić dziecko o zwerbalizowanie odkrytej reguły szeregu.

5. Myślenie przez analogię

Co nam potrzeba? Kilka serwetek, sztućce – ilość, która będzie nam potrzebna do realizacji zadania i kilka sztućców, które będą w zbiorze, z którego dziecko będzie musiało dokonać wyboru (tu: 5 widelców, 5 noży, 3 łyżki, 2 łyżeczki).

Przebieg ćwiczenia: układamy przed dzieckiem sztućce wg określonej reguły. Prosimy, aby dziecko dołożyło tak jak pasuje. Na koniec prosimy dziecko o opisanie wyabstrahowanej reguły (w tym przypadku jest do przyrost liczby elementów i obrót w przestrzeni).

Opis zadania: To zadanie wspomagające pracę prawej (dostrzeżenie podobieństwa) i lewej półkuli mózgu (wychwycenie relacji między przedmiotami). Zadaniem dziecka jest wyabstrahowanie reguły wg której ułożyliśmy sztućce.

6. Ćwiczenie percepcji wzrokowej

Co nam potrzeba? Kartka papieru, pisak, sztucce (łyżka, łyżeczka, nóż, widelec)

Przebieg ćwiczenia: Na kartce papieru odrysowujemy kontury sztucców. Podajemy dziecku kartkę z cieniami sztucców, prosimy o dopasowanie. W zbiorze sztucców do wyboru możemy dać sztucce mniejsze, większe, aby dziecko musiało porównać i dostrzec różnice.

Opis zadania: to ćwiczenie percepcji wzrokowej, polegające na identyfikacji konkretnego obiektu i konturu. To zadanie wymaga analizy (dostrzeżeniu różnic) i syntezy wzrokowej (wychwycenie podobieństw), które umożliwi dołożenie prawdziwych egzemplarzy do ich symbolicznego przedstawienia na przestrzeni kartki.

7. Wykluczanie ze zbioru

Co nam potrzeba? Pięć tego samego rodzaju noży, łyżeczek, widelców, jedna mała łyżeczka, jeden nóż z innego zestawu, jeden drewniany widelec

Przebieg ćwiczenia: prezentujemy dziecku pewien ciąg przedmiotów, w którym jeden nie pasuje do pozostałych. Prosimy, aby odnalazło tego intruza. Ważnym aspektem tego typu zadania jest werbalizacja reguły, czyli odpowiedź na pytanie: *Dlaczego nie pasuje?*

Opis zadania: zadanie można modyfikować odpowiednio do przedmiotów, ilości i rodzajów sztućców, jakimi dysponujemy w naszych domach. Regułę można zmieniać w dowolny sposób.

8. Sekwencje wzrokowe - kontynuowanie sekwencji dwuelementowej z jednym powtarzającym się

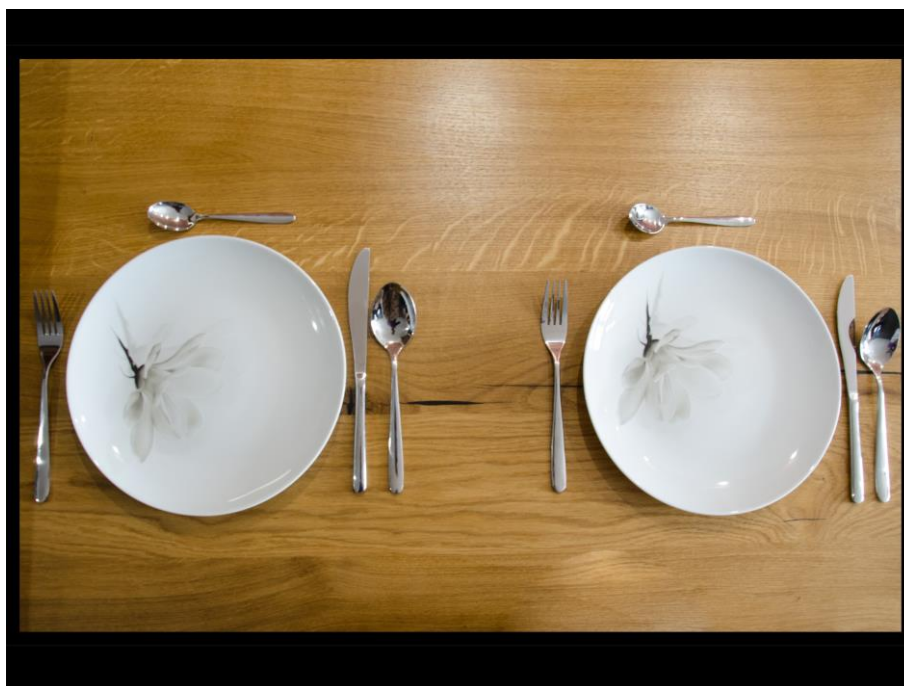

Co nam potrzeba? Łyżki i widelce (po kilka sztuk)

Przebieg ćwiczenia: układamy przed dzieckiem sekwencję: łyżka, łyżka, widelec. Kładziemy pierwszy – łyżkę, mówiąc taki tu, pokazujemy na puste miejsce za nim, pytamy: *Jaki tu pasuje? Daj.* Prosimy o kontynuowanie zaprezentowanej sekwencji.

Opis ćwiczenia: na sztuczkach również możemy przeprowadzić, tak naprawdę, każdy rodzaj sekwencji wzrokowej, na każdym etapie. Stopniowanie trudności w tym przypadku nie jest trudne, możemy zacząć od dwuelementowej: łyżka, nóż, łyżka, nóż i przejść do trudniejszych. W przypadku tej sekwencji możemy również wprowadzić element obrotów w przestrzeni (druga fotografii). Pamiętajmy, że sztuczki doskonale mogą nam posłużyć do ćwiczeń obrotów w przestrzeni, dlatego korzystajmy z tego!

9. Naśladowanie wzorów

Co nam potrzeba? 2 talerze, po dwie łyżki, łyżeczki, noże, widelce

Przebieg ćwiczenia: prezentujemy dziecku po lewej stronie układ, zachęcamy do odtworzenia go.

Opis zadania: nakrywanie do stołu jest świetną okazją do odwzorowywania układów. Najlepsze są sytuacje dnia codziennego, dlatego nie preparujemy sztucznej zabawy, a angażujemy dzieci do codziennej pomocy. Gdy jednak nie mamy zapowiedzianych na obiad gości, możemy nakryć do stołu dla ulubionej zabawki!

10. Symultaniczno-sekwencyjna nauka czytania

Co nam potrzeba? Kartka, pisak, nożyczki, łyżka, widelec, nóż

Przebieg ćwiczenia: Przygotowujemy dla dziecka etykiety z sylabami: PA PE PO PU Ó Pi PY i MA ME MO MU Ó ME Mi MY. Układamy sztucze przed dzieckiem, rozsypujemy też etykiety. Można dołożyć etykiety, jak na zdjęciu – PAN WiDELEC, PANi ŁYŻKA, PAN NÓŻ. Zabawa polega na wymyśleniu zabawnych imion dla sztuców.

Opis zadania: To ćwiczenie różnicowania paradygmatów PA, MA + tworzenie pseudowyrazów, ale z udziałem sztuców możemy stworzyć ćwiczenie do etapu, który będzie dopasowany do etapu czytania, na którym aktualnie są Wasze dzieci. Oprócz tego, że dziecko samodzielnie wymyślać imiona z rozsypanych sylabek, to można również to zadanie wykonać w charakterze sekwencji słuchowej, np. mówimy: *Pan nóż nazywa się MU ME Pi, podpisz.* W tym ćwiczeniu warto pamiętać o zamianie ról dorosłego z dzieckiem, czyli dziecko dyktuje imię, my podpisujemy, nie zawsze poprawnie, aby wzbudzić czujność dziecka.